

*Tigrov
sa
nesníva*

Jana Sarnová

MOTÝL

Tigrom
sa
nesniva

Copyright © Jana Sarnová 2017
Design © Motýľ design 2017
Cover photo © Mayer George/shutterstock.com
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2017

ISBN: 978-80-8164-116-9

Jana Sarnová

Tigrom
sa
nesníva

VYDAVATELSTVO MOTÝL

POZNÁMKA AUTORKY

Táto kniha je čiastočne inšpirovaná skutočnými udalosťami.

V záujme ochrany identity a osobných práv všetkých postáv vystupujúcich v tomto románe boli zmenené všetky identifikačné znaky, o. i. mená, miesta, časová línia, vzhľadové črty atď.

Akákoľvek podobnosť s osobami žijúcimi alebo zosnulými je preto iba náhodná.

VENOVANIE

Minule som čítala citát o tom, že tí najlepší ľudia ti dajú spomienky a tí najhorší lekciiu.

Nesúhlasím.

Tí najhorší ľudia ti tiež dajú spomienky.

Volajú sa nočné mory...

Tento román je venovaný všetkým, ktorí ste sa stali alebo stále ste obeťami sociopatov a čelili ste alebo stále čelíte ich teroru.

21. 12. 2014

Chrčí. Je blízko. Tak strašne blízko. Moje telo akoby zahaloval lahučký závoj nevedomosti, ktorý sa každým jeho zachrčaním trhá čoraz viac a vpíja sa mi do pórov, až kým celkom nezmizne. Precitám. On však nie. Našťastie. V bruškách prstov cítim jemné mravčenie, akoby sa do mňa vracal život. Upieram oči k stropu a začínam chápať, kde vlastne som.

Ako je možné, že ležím v jeho posteli? Tým posledným, na čo si dokážem spomenúť, je jeho horúci dych pri mojom uchu a studená podlaha predsiene podo mnou. A potom už nič. Nič, iba tma.

Pokúšam sa o nádych, no prenikanie kyslíka do mozgu mi v hlave spúšťa výbuch bolesti. Privieram oči, agónia poľavuje. Niečo si práve mrmle zo sna. Hruď sa mi chveje, ústa mi zalieva horkosť. Ležím na chrbte ako utopenec vyvrhnutý morom, telo mi obmývajú noc a odpor. Bojujem. Sama so sebou. Musím sa vzchopiť, prekonať. Teraz nezáleží na tom, ako nám obom ublížil. Teraz musím jediné. PREŽIŤ!

Vyklížnem z tejto postele, aj z tohto prekliateho bytu. Nesmiem ho zobudiť. Posúvam sa kúsok po kúsku, milimeter po milimetri. Vnímam iba jeho dych. Je pomalý a hlboký, chrčanie ustalo. Žeby požehnanie môjho úteku? Už som takmer na okraji postele. Dokázala som to!

Pomaličky sa vykrádam zo spálne. Lamy z ulice osvetľujú obývačku a ja vidím, že vedľa pohovky sú pohodené moje džínsy a tričko. Až pri pohľade na ne si uvedomujem, že som nahá. Úplne nahá. Balansujem na špičkách, opatrne ich dvíham a prebehnem obývačkou. Zdá sa mi nekonečná. Čím viac

sa mu vzdalujem, tým prudšie mi búši srdce. Vbieham do šera kuchyne a snažím sa rozpoznať obrisy predmetov okolo seba. Nesmiem o nič zakopnúť, nijako na seba upozorniť. Na dlážke leží moja kabelka. A vedľa nej jeho vianočný darček; hodinky odo mňa. Už to vlastne nie sú hodinky, iba hrba drahého, bezcenného šrotu. Desím sa každého tieňa, každého tiknutia hodín. Džínsy vyťahujem nad lýtka, no chrbticu akoby mi prebodávala tisícka nožov. Z očí sa mi valia slzy. Kiežby som smela zrevať bolesťou. Nevládzem sa udržať na nohách. Strácam rovnováhu a padám na kolená. Kľačím a počúvam. Avšak okrem dunenia v mojej hrudi je navôkol ticho. Stále spí. Pomaličky vstávam a vidím, ako sa pod stoličkou niečo matne zalesklo. Už viem. Je to to kladivo, ktorým som dnes rozmlátila tie jeho prekliate hodinky. Našťastie ho v tom amoku nenašiel. Opätovne sa pokúšam obliecť si džínsy. Medzi stehnami mám niečo zaschnuté.

No krv to nie je.

TO NIE!

Ty zvrátený psychopat!

Skapeš!

Ta

11. 3. 2014

Vzdor je pre mňa neznámy pojem. Samozrejme, že chápem jeho význam. No netuším, čo s ním. Ako vložiť do tej jednej, jedinej slabiky váhu? Včera som, ešte intenzívnejšie ako kedykoľvek predtým, zatúžila na túto neznámu dostať odpoveď.

Keď som ráno prišla do práce, prv než som si stihla zaliať kávu, strýko už stál za mnou. Stroho mi oznámil, aký darček, k mojim dnešným tridsiatym narodeninám, dostanem: konzultáciu u psychologičky. Vraj je to špecialistka na liečbu depresii. A ja ju, ako zdôraznil, SÚRNE potrebujem spoznať. Sandra, pôjdeš! Je najvyšší čas! Už ho za tie roky poznám a viem, že keď sa s niekým baví cez výkričníky, kocky boli hodené. Takže som ho radšej, ako zvyčajne, poslúchla. A teraz som tu. Usadená na bielej koženkovej lavici pri dverách jej ordinácie, ktorá je na treťom poschodí fakultnej nemocnice v bloku C. Vedľa dverí sa nachádza rozpis ordinačných hodín a jej menovka: PhDr. Ivana Vollnerová – klinický psychológ. Je deväť štyridsaťosem ráno.

Z obavy, že jej ordináciu nenájdem a mohla by som meškať, som prišla už o pol desiatej. No rýchlo som sa zorientovala a teraz tu už takmer dvadsať minút znudene vyčkávam.

Chodba je ľudoprázdna, všade je hrobové ticho. Iba občas okolo mňa presviští jedna zdravotná sestra. Prisahala by som, že je to jedna a tá istá. Má totiž topánky s protivne vrzgajúcimi podrážkami a pravá jej dokonca vrzga o niečo prenikavejšie ako ľavá. Okrem tohto drobného rozptýlenia sa okolo mňa nič iné nedeje. V snahe prekonať nutkavú chuť na cigaretu sa pokúšam sústrediť na informačné plagáty o dôležitosti psychickej rovnováhy človeka, ktoré visia na nástenke oproti mne. Sú tam

fotky a postupy, ako docieľať šťastný život. Výlety do prírody, válanie sa v púpavách a tak podobne. Myká mi kútikmi, snažím sa nebilancovať. Čo mám, no najmä, koho a čo nemám. „Už zase depka, Sandra?“ spýtal by sa teraz strýko. Očami prechádzam doľava. Na stolíku leží reklamný leták na antidepresíva. Tieto zhodou okolností poznám. Užívala som ich iba pár týždňov. Nasadili mi ich po druhom potrate. Na to obdobie si spomínam hmlisto, takže asi splnili svoj primárny účel: utlmiť chuť na skok z Hlavného mosta. Bola som po nich grogy. Necítila som nič. Nedokázala som sa ani usmiať, ani sa rozčúliť. Iba som fungovala. Keď som ich po niekoľkých týždňoch prestala brať, všimla som si, že Peter si z mojej garsónky odsťahoval svoje tričká na spanie. Na kuchynskej linke nechal iba zväzok troch kľúčov, bez odkazu. Tie kľúče som mu dala po prvom roku randenia. Bol pri nich aj príviesok v tvare srdca, na ktorom bol nápis Lúbim ťa. Po čase ho niekde stratil.

Na polici mi po ňom zostali dve knihy. Sú to dva diely kriminálnej série, ktorú rád čítaval. Už je to takmer pol roka, keď som ho videla naposledy. Jeho číslo som ešte nevyrezala. Občas sa pohrávam s myšlienkou, že kliknem na ikonu Zavolať, no zakaždým to vzdám. Boli sme spolu takmer štyri roky a tie záblesky z minulosti číhajú všade. A tak iba pitviev spomienky.

Opäť zívam. Niečo ako jemná pripomienka zlej noci? Opäť sa mi snívalo s mamou.

Tentoraz ma odprevádzala do školy. Bol to môj úplne prvý školský deň. Celkom presne si pamätám ten obrovský strach, ktorý som cítila pred vstupom do budovy školy. Najsilnejšie, ako som len dokázala, som mame stisla ľavú ruku, za ktorú ma viedla po schodoch do mojej novej triedy. Keď sme konečne našli tie správne dvere, kľakla si ku mne a pozrela sa mi hlboko do očí. Chcela som sa usmiať, no vypadla mi slza. Mama mi ju utrela dlaňou, ktorá voňala ako kamilkový čaj, a povedala pokojným hlasom: „Srdiečko, ničoho sa neboj! Vždy tu

s tebou budem.“ Vtedy som sa strhla. Netuším, odkiaľ sa tieto sny berú. Nerozumiem im. S mojimi spomienkami nemajú nič spoločné. Môj prvý školský deň prebiehal úplne inak. Mama sa mala stretnúť so svojím priateľom, ktorý prilietal z Moskvy o 8:20. No zaspala, a tak sme meškali. Od okamihu, keď som ju hladkaním po vlasoch zobudila, bola ako tikajúca nálož. Priviliezla ma pred školu a kým som sa otočila, bolo jej auto v pruhu smerom na letisko.

Som zvedavá, akú radu mi dnes tá strýkova psychologička dá. Ak mi bude do hlavy tlačiť otrepané frázy o sile positivity, poprípade to so mnou vzdá a vyzbrojí ma referenciou na obľobované tabletky, v duchu jej zaželim mnoho úspechov do ďalšej praxe. Cítim jemný závan vzduchu na pravom líci. Mykám hlavou doprava. Dvere sú otvorené a stojí v nich neznáma bruneta. Usmieva sa na mňa. Pokojným hlasom vyslovuje moje meno. Snažím sa jej úsmev opätovať a vstávam. Kým počúvam, ako hlasno mi búši srdce, moje ruky sa menia na ľad. Odrazu stojím vnútri jej ordinácie, ona si práve sadá do béžového koženého kresla a uhládza si dľaňami sukňu. Obzerám sa okolo seba a v nose cítim jemnú vôňu. Na okamih mám pocit, že som sa ocitla v čerešňovej aleji.

„Nech sa páči, sadnite si na pohovku alebo do kresla oproti.“ Jej zdvorilý pokyn musí súvisieť s mojím rozpačitým postávaním. Číta ma ako knihu. Sadám si na pohovku. Kabelku kladím na bielu dlaždicovú podlahu a dívam sa na ňu. Usmieva sa a vyzerá pritom vyrovnane a šťastne. To jej závidím. V rukách už drží zápisník a pero.

„Ako sa cítite? Ste nervózna?“ prihovára sa mi priateľsky.

„Trochu áno,“ vyletí zo mňa, kým sa mi oči rozbehnú skúmavo po miestnosti. Tá vôbec nevyzerá stroho a sterilne ako klasická nemocničná ambulancia. Je zariadená vkusne, priam útulne. Zrejme chce, aby sa jej pacienti cítili dobre. Potom sa jej otvorila. Žeby to bolo tajomstvo jej úspechu? Jej pracovný

stôl a vitríny sú podobné tým, aké máme v strýkovej kancelárii. Farebne všetko ladí, prevládajú béžová a biela. Dokonca aj škatuľa s papierovými vreckovkami na konferenčnom stolíku predou mnou je béžovej farby. Na písacom stole za mnou je kytička bielych ruží. A na okennom parapete kvitne biela orchidea. V béžovom črepníku.

„Rada vás spoznávam,“ preruší moju vizuálnu exkurziu.

„Aj ja vás. Možno mi dokážete pomôcť, pani...?“

„Rozumiem. Pokračujte, prosím, a pokojne ma oslovujte Ivana,“ povie úsmevom, ktorý by roztopil aj ľady. Niečo na nej mi je blízke. Sála z nej teplo a srdečnosť. Opisujem jej vzťah s Petrom, počas ktorého som utrpela dva potraty. A svoj terajší život, ktorý pozostáva z práce asistentky v strýkovej advokátskej kancelárii a zaspávania pri telke.

„Aký máte vzťah s rodičmi?“ Jej otázka mi vysušila hrdlo.

„Prepáčte, mohla by som dostať pohár vody?“

„Samozrejme, smiem vám ponúknuť minerálku?“ pýta sa ma, vstávajúc z kresla. Prikyvujem a dýcham zhlboka. Odchádza z ordinácie a odrazu sa cítim ako myš, ktorú práve hodili do terária k hadom. Je mi jasné, že keď ten pohár s vodou prinesie, odpovedi sa nevyhnem. Dávam si hlavu do dlaní a čakám na jej návrat. Iba dýcham a čakám.

Po chvíli je späť. Z vitríny pri dverách vyberá dva sklené poháre a kladie ich na stolík predou mňa. Do uší mi vchádza jemné cinknutie skla o sklo. Dokonca aj pri niečom takom triviálnom ako nalievanie vody do pohárov pôsobí šťastne. Uvedomujem si, že jej vnútorný pokoj ma nedráždi. Pozorujem ju spod mihalníc. Jej pokožka je hladká ako hodváb. Pery má zvýraznené leskom, ktorý mi pripomína zrelé šťavnaté čerešne. Ja sa v poslednom období líčim sporadicky a aj to iba na naliehanie strýka. Vraj ho musím v práci reprezentovať. Opakuje predchádzajúcu otázku. Pohľad mi smeruje do okna za ňou, dýcham zhlboka.

„Moja mama zomrela, keď som mala sedemnášť rokov. Otec mamu a mňa opustil, keď som sa narodila. Respektíve, ešte predtým. Súrodencov nemám.“

„To je mi veľmi ľúto. Určite bolo pre vás zložité prísť o mamu v takom mladom veku,“ jej hlas znie súcitne.

Prikyvujem mlčky a svoju energiu teraz sústreďujem na to, aby som jej tu nezačala slziť. Je to dávna história. Nemienim sa teraz zosypať. A navyše pred cudzím človekom. Ani Peter, nech naliehal, ako chcel, nepoznal všetky detaily môjho života pred ním. Myslím si, že každý má nárok na nejaké tajomstvá. Najmä, ak nie sú v odtieňoch ružovej.

„Aké bolo vaše detstvo, Sandra?“ počujem vzápätí. Prekladám si pravú nohu cez ľavú a skláňam sa. Pôsobím ako v krčii. Pretože som. Tak rada by som si teraz zapálila. Ivana pokojne opakuje otázku.

„Zložité. Je pre mňa ťažké o tom rozprávať.“

„Iste, chápem vás, potrebujem viac informácií.“

„Ale to sú citlivé veci.“

„Rozumiem. Ja vám chcem pomôcť, nie vás súdiť.“

„Viete, mama vraj bola pekná a často mi namiesto čítania rozprávok pred spaním opisovala, ako jej všetci muži v meste nadbiehali. Do školy nech chodia špaty, ja mám na viac, vrahavala mi. No a postupne, keď sa jej nedarilo nájsť si vhodného muža, kričala na mňa, že je to moja vina a že som mizerné decko. Keď totiž s mojím otcom otehotnela, namiesto svadby ju opustil. Vtedy jej povedal, že je ženatý a už má rodinu. Údajne ju nútil k interrupcii, ale mama to odmietla. Rozhodla sa, že alimenty jej budú dostatočnou náplastou. On však, spolu so ženou a s deťmi, zmizol.“

„A ste s ním v kontakte?“

„S otcom? Nie, neviem o ňom vôbec nič. Zakázala mi pýtať sa na neho. Nikdy som ho nevidela, ani len na fotografii.“

„Mala vaša matka aj ďalšie vzťahy?“

„Mala, ale vzťahmi by som to asi nenazvala. Takmer každý večer som zaspávala s otázkou, prečo je u nás na návšteve vždy iný ujo. Každé ráno som pred odchodom do školy zvykla vojsť do jej spálne a počúvala som, či dýcha. Ona bola vtedy v posteli sama, ten chlap zmizol a pri posteli sa povalovali fľaše od vína a špinavé poháre.“

„A dokedy ste spolu takto žili?“ hlas jej odrazu zväžnel.

„Všetko sa zmenilo, keď som mala deväť rokov. V škole som dostala poznámku, pretože sme so spolužiačkou vyrušovali. V ten deň som sa bála návratu domov viac ako obvykle. Večer predtým sa z obývačky ozýval krik, rozbíjanie skla a neskôr mamin plač. Ráno som našla na tapetách a na gauči škvrny od červeného vína a drobné kúsky skla na dlážke. Keď som sa vrátila zo školy, našla som ju sedieť v zadymenej kuchyni. Keď som ju pozdravila, cigaretu vhodila do pohára s vínom a takkavo kráčala ku mne. Z chrbta mi strhla aktovku a vytiahla z nej žiacku knižku. Začala v nej listovať. Kým som sa stihla nadýchnuť, začala ma mlátiť po tvári. Kričala som, prosila ju, aby prestala, no jej amok silnel. Vtedy zazvonil telefón a ona sa k nemu rozbehla. Využila som to a utiekla som. Bežala som za strýkom. On netušil, ako sa ku mne matka správa. Bol čerstvým vdovcom, musel sa starať o vlastného syna. Keď som mu povedala, čo sa u nás doma stalo, bez slova sa otočil a nasadol do auta. Večer sa objavil s jedným kufrom, mojou aktovkou a povedal mi, že mama sa prísťahuje neskôr. O dva dni sa skutočne zjavila vo dverách. Bola silno nalíčená a neobjala ma. Keď v ten večer zaspala na gauči, išla som skontrolovať, či dýcha, či nepotrebuje deku. Všimla som si, že na krku a pod pravým okom má modriny. Od tej chvíle sme žili u strýka, pod jeho dohľadom.“

Ivana pije z pohára a ja ju nasledujem. Počujem, ako odrazu hlboko a hlasno dýcha.

„Máte k strýkovi blízky vzťah? Naplná vás práca?“ pokračuje.

„Áno, dá sa povedať, že máme dobrý vzťah. A s Kubom sme na seba veľmi naviazaní, je mi ako brat. Ak smiem byť úprimná, nikdy som nechcela študovať právo. Strýko na tom trval.“

„Čo ste teda chceli študovať?“

„Vôbec nič. V tej dobe som chcela cestovať a netrapiť sa. Mama zomrela desať dní pred Vianocami v roku 1999. Bola som vtedy v maturitnom ročníku a nebyť pochopenia mojich profesorov, nebola by som schopná ani zmaturovať, ani zvládnuť prijímačky na univerzitu.“

„A teraz pracujete ako asistentka v advokátskej kancelárii svojho strýka?“

„Áno, mne to takto vyhovuje. Nechcem žiadnu veľkú zodpovednosť. Právo ma nebaví a baviť nezačne. A strýko sa s tým vyrovnal.“

„Aké povolanie by ste si pre seba vybrali vy?“

„Práca s deťmi. V materskej škole, napríklad.“

„Máte rada deti?“ Pri mojej odpovedi jej zažiarili oči.

„Milujem ich!“ neváham ani na sekundu. „Deti sú tým najčistejším, najlepším, čo na tomto svete existuje. Život bez nich si nechcem a nedokážem predsta-...“ Moje hlasivky zalial horký pocit ľútosti, nevládzem s dychom. Sedím tu s tvárou v dlaniach zaliatych slzami a nedokážem prestať. Snažím sa nadýchnuť. V duchu si opakujem: nádych, výdych, nádych, výdych. Stále dookola ako nejaké zaklínadlo. Sekundu za sekundou. Akoby do taktu s hodinami v ordinácii, ktoré visia niekde za mnou. Predtým som ich nezbadala. No viem, že tam sú. Tik-tak, tik-tak, tik-tak. Jedno tiknutie pre nádych, druhé pre výdych. Na pravom ramene pocítim Ivanin dotyk. Ten ma vracia späť do reality. Nestojím o ľútosť nejakej psychologičky.

„Vie váš strýko o vašej túžbe pracovať s deťmi?“

„Áno, ale teraz by tá zmena bola pre mňa zložitá. Po finančnej stránke... Navyše, za tých pár rokov sme sa už zohrali. Môj odchod z firmy by niesol ťažko, viem to.“

„Podľa čoho tak usudzujete?“

„Keď som doštudovala, mojím jediným snom bolo cestovať. A byť slobodná. Naša dohoda znela, že keď doštudujem, budem mať celý jeden rok na to, aby som oddychovala a cestovala. Keď som bola v to leto po promóciách u kamarátky v Londýne, konali sa tam pohovory pre leteckú spoločnosť. Skúsila som šťastie a vybrali ma.“

„To je skvelé. Ako reagoval?“

„Nebol nadšený, no napokon súhlasil. Uznal, že mi dal slovo a, navyše, Londýn predsa nie je tak ďaleko.“

„Ako dlho ste tam pracovali?“

„Po dvoch mesiacoch tréningu som začala lietať ako plnohodnotný člen posádky. Moji kolegovia boli skvelí, mala som skvelú spolubývajúcu a bola som po prvýkrát skutočne zamilovaná. Po prvom mesiaci lietania mi do hotela zavolať Jakub, jeho otec mal infarkt.“

„To ma mrzí.“

„Na ďalší deň som odletela na Slovensko. Strýko mi povedal, že zle znášal môj odchod. Do Londýna som sa už nevrátila.“

„A zamestnal vás vo svojej firme? Váš strýko mi spomínal, že jeho syn Jakub je advokátom vo Viedni.“

„Áno. Kubo sa špecializuje na obchodné právo, strýko na trestné a ja na rodinné. No ja som nikdy neprijala žiadny prípad. Kubo čoskoro prevezme firmu, strýko je už v dôchodkovom veku.“

„Chápem,“ povie Ivana.

Nato počujem tiché pípnutie. My obe.

„Sandra, náš čas dnes, bohužiaľ, uplynul. Máte záujem o ďalšie stretnutie?“

„Áno,“ odpovedám bez zaváhania.

„Výborne. Ďalší termín by mohol byť presne o týždeň, v utorok a v tú istú dobu?“

Prikyvujem a od dverí sa na ňu naposledy usmejem. Vychádzam z nemocnice a vo vrecku kabáta lovím mobil. Volám Kubovi. Oznamujem mu, že o hodinu budem v kancelárii. Zvládla by som to aj do dvadsiatich minút, no mám v pláne ešte jednu zastávku. Nakuknem na svoje milované detské ihrisko, ktoré je na okraji mestského parku.

Od jari do jesene tam chodievam takmer denne, vždy pri návrate z práce. Peter to nikdy nechápal a pýtal sa ma, čo z toho vlastne mám. Iba strata času, hovorieval. No teraz mi na jeho názore už nemusí záležať. Najčastejšie si sadnem na lavičku, ktorá je v blízkosti pieskoviska, a pozorujem deti, ktoré sa v ňom hrajú s farebnými plastovými formičkami a stavajú si hrady z piesku. Pohľad na ne ma upokojuje. Asi vo mne živí nádej, že jedného dňa jedno z nich bude to moje. Nateraz mi to musí stačiť. Niekedy sa, chtiac-nechtiac, započúvam do rozhovorov ich matiek. Riešia problémy týkajúce sa detí a často aj svojich partnerov. Kde kúpiť lacnejšie plienky, ktorý pediater v meste je najlepší a tak podobne. Niekedy ma láka prihovoriť sa im, no vždy si to napokon rozmyslím. Je mi totiž jasné, že jednou z ich prvých otázok by bolo, koľko detí mám. Po mojej odpovedi „žiadne“ by logicky nasledovalo ich nepríjemné mlčanie. Preto si radšej dám do uší slúchadlá a počúvam hudbu. Nie som tak v pokušení zapájať sa do cudzích rozhovorov.

Keď som v júli 2011 prvýkrát zistila, že som tehotná, nakúpila som si všetky dostupné knihy pre budúce mamičky. O priebehu tehotenstva, samotnom pôrode a starostlivosti o dieťaťko. Pocit eufórie sa snúbil s pocitom zodpovednosti. Chcela som byť dokonale pripravená. Na všetko. S Petrom sme dokonca plánovali kúpiť malý bungalov za mestom. S malou záhradou, kam by sme neskôr umiestnili plastové pieskovisko a gril. Už sme mali dohodnuté stretnutie v banke, na vybavenie hypotéky. Malo byť v pondelok o 10:00. V to ráno som sa zobudila so